

ISSN 2991-1168

rujan / 2024

PLJESAK DLAN-OM

ZANIMLJIVOSTI IZ POVIJESTI

TEORIJA O PODRIJETLU
LJUDSKOG JEZIKA

POVIJESTI GLUHIH

TKO JE IZUMIO ZNAKOVNI JEZIK?

ZANIMLJIVOSTI

TREBATE LI ZNATI ASL ZA
SVEUČILIŠTE GALLAUDET?

broj.

PLJEŠAK DLAN-OM

ISSN 2991-1168

Broj 16 / rujan / 2024

UREDNIŠTVO

Izdavač: Udruga "Kazalište, audiovizualne umjetnosti i kultura Gluhih - DLAN"

Glavni urednik: Angel Naumovski

Odgovorni urednik: Angel Naumovski

Urednici: Lino Ujčić i Angel Naumovski

Prijevod: Dijana Adžić

Dizajn i priprema za tisak: Lino Ujčić

Fotografije: foto arhiv Dlan

Dizajn na naslovnici: Lino Ujčić

Tiskat: Tiskara Ban

Adresa: Korčulanska 10, 10000 Zagreb

E-mail: udruga.dlan.zagreb@gmail.com

Web stranica: www.dlan.hr

IBAN: HR 9524020061100074154

OIB: 51629434968

Matični broj: 1608037

Časopis izlazi uz financijsku podršku:

SADRŽAJ

RIJEČ UREDNIKA

3 str.

ZANIMLJIVOSTI IZ POVIJESTI

Teorija o podrijetlu ljudskog jezika

4 str.

ZNANOST

Tko je izumio znakovni jezik i koliko je star?

7 str.

INFOGRAFIKA

Pet gluhih astronomova koje biste trebali poznavati

9 str.

ZANIMLJIVOSTI

Sunčev sustav

10 str.

KULTURA

Izložba posvećena Vincentu Van Goghу

12 str.

ZABAVNI KUTAK

Tračevi

15 str.

IZ POVIJESTI GLUHIIH

Tko je izumio znakovni jezik?

16 str.

ZANIMLJIVOSTI

Trebate li znati ASL za Sveučilište Gallaudet?

18 str.

RIJEČ UREDNIKA

Poštovani i dragi čitatelji i pratitelji programa i projekata u Udrži "DLAN" te ljubitelji i pristaše kulture i umjetnosti Gluhih,

evo i sljedećeg broja, ali ne posljednjeg, ako se i nas dalje pita. No, to ovisi o onima „gore“, majke im mi ... Nećemo više prokljinjati niti spominjat „one“ jer nisu vrijedna spomena. Svaka čast uhljebima, foteljašima i štreberima koji se drže mrtvog slova u zakonicima i Narodnim novinama. Još mi fali da spomenem i Bibliju.. ali ajde, nećemo u toliku krajnosti zapast.

U rujanskom izdanju, mjesecu u kojem su dani i tjedni posvećeni znakovnim jezicima i Gluhima uopće, čitat ćeće sve i svašta (osim križaljki i recepata).

Naša udruga "DLAN" imala je prije nekoliko godina suradnju i to uspješnu te inovativnu sa Tehničkim muzejom Nikola Tesla u Zagrebu. Inovativno? Pa da ... Prvi je put u povijesti drage nam Hrvatske stalni postav (oko stotinjak izložaka) Muzeja preveden na HZJ i IS (za neznalice - HZJ je hrvatski znakovni jezik, a IS su međunarodni znakovi).

Gluhe su osobe bile angažirane da pisani materijal o izložcima prevedu na HZJ i IS! Osim toga i sami su naučili puno toga što nisu mogli dok je postav bio sadržajno nepristupačan.

Posljednja informacija koju imamo je ta da je ulaz u Muzej sloboden za osobe sa invaliditetom, svaki dan osim ponедjeljka. Sadržaje na HZJ-u možete pronaći na plavom bojom istaknutim oznakama, očitavanjem QR koda mobilnim uređajem.

Uživajte u planetama ... Posebno u imenima planeta na znakovnim jezicima i to u dragom i predragom nam časopisu "Pljesak DLANom"!

Imate pregršt članaka i anegdota o znakovnim jezicima prije Isusova doba ... I nakon Isusa i njegovih apostola. O gluhim astronomima ...

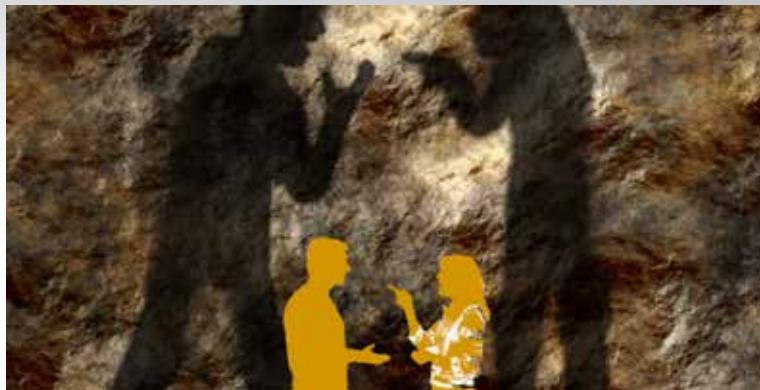
Bacite oko i na Tračeve. Možda se prepoznate u njima. Ajde, nemojte se sramiti i skrivati da se ne prepoznajete. Ne budite sebi i drugima smokvin list!

Do listopadskog izdanja!

Vaš i uvijek svačiji,

Angel

Teorija o podrijetlu ljudskog jezika

Claudia Schwarza na Unsplash

Slike iz pećina Gargas

Većina pronađenih slika iz razdoblja paleolitika (od prije 2,5 milijuna godina do prije 12 000 godina) su prikazi lovnih životinja i neke ljudske figure. Međutim, pronađeno je i dosta slika ruku, a među njima su najznačajniji otisci iz francusko-španjolske regije zapadne Europe: nekoliko njih su ruke bez prstiju. Do sada se smatralo da bi mogle predstavljati amputacije zbog ozeblina ili bolesti, ili čak sakaćenja u žrtvovanju ili magičnim obredima.

Međutim, lingvisti u francuskom Nacionalnom centru za znanstvena istraživanja sumnjaju da se ne radi ni o slučajnim amputacijama ni o namjernim

sakaćenjima, jer ne odgovaraju nikakvim drugim povijesnim ili empirijskim dokazima.

Stoga su iznijeli mogućnost da su prsti presavijeni posebno da bi se napravili ti otisci i da oni predstavljaju neku vrstu znakova za komunikaciju kao na znakovnom jeziku gluhih osoba.

Dobar primjer takvih slika bez prstiju može se pronaći u špiljama Gargas u francuskim Pirinejima, koje su stare 30-35 000 godina. Ispod je prava slika slika pronađenih u špiljama i pored nje replika na kojoj se jasnije vide nedostajući prsti.

Otisci ruku pronađeni u špiljama Gargas, u francuskim Pirinejima. S lijeve strane prave fotografije slika (foto: © Y. Rumeau). S desne strane, replika u kojoj se prsti koji nedostaju mogu bolje vizualizirati (foto: José-Manuel Benito putem Wikimedia).

Dokazivanje da su znakovi

Kako bi dokazali da su ručne slike u Gargasu komunikativni znakovi, lingvisti su analizirali 92 slike i upotrijebili algoritme za testiranje lakoće ili poteškoće predstavljanja različitih oblika ruku u zraku bez savijanja prstiju na zidu, algoritam biomehaničkih kriterija primjenjen na znak Jezici da vidimo jesu li artikulirani. I doista, pokazali su da se svi oblici ruku pronađeni u ovoj špilji mogu proizvesti kao znakovi i da ih nije potrebno nasloniti na zid da bi ih predstavili.

Osim toga, pronašli su sličnost sa znakovnim jezicima koje koriste populacije lovaca-sakupljača, kao što su domorodačka australska populacija, južnoafrički lovci ili sjevernoamerički Indijanci. Istraživači vjeruju da mogu predstavljati događaje, predmete ili brojeve, a korištene su kao jedan od najranijih oblika pisma kada su bili uklesani na zidove špilja. I ne samo to, već analiziraju i druge

špilje u Evropi i pronalaze isti obrazac. Stoga vjeruju da je moguće da su ove znakove koristili ljudi iz gornjeg paleolitika za komunikaciju uglavnom tijekom lova, što je otkriće koje bi nam moglo dati tragove o podrijetlu jezika.

Gestualno podrijetlo ljudskog jezika

Podrijetlo ljudskog jezika jedna je od najfascinantnijih tema istraživanja i rasprava među lingvistima. Iako je podrijetlo jezika velika nepoznanica za znanstvenu zajednicu (neki smatraju da možda nikada nećemo sa sigurnošću saznati), postoji nekoliko teorija o njegovom nastanku, a jedna je od najrasprostranjenijih i najraspravljanijih teorija o gestovnom podrijetlu.

Teorija o gestovnom podrijetlu smatra da su geste ili znakovi prvi put ko-

rišteni za komunikaciju prije pojave govornog jezika.

Glavni argumenti su:

1. geste su pronađene kod neljudskih primata slične ljudskim gestama. Osim toga, kod primata je mnogo lakše artikulirati pokrete rukama nego vokalizaciju usnama i jezikom.

2. Pokazalo se da čovjekoliki majmuni mogu učiti i komunicirati znakovnim jezikom

3. Istraživanja znakovnih jezika gluhih osoba pokazala su da oni aktiviraju ista područja mozga kao i govor.

4. Istraživanja na bebama pokazuju da radnja pokazivanja, praćena simboličnim gestama, prethodi usvajanju govora, što može ukazivati na primordijalnu prirodu znakova.

5. Dojenčad mogu razumjeti i izraziti se na znakovnom jeziku mnogo prije nego što počnu govoriti.

6. Geste rukama i licem prirodne su govornoj komunikaciji i nadopunjaju je, tj. većina komunikacije kod ljudi koji čuju je multimodalna.

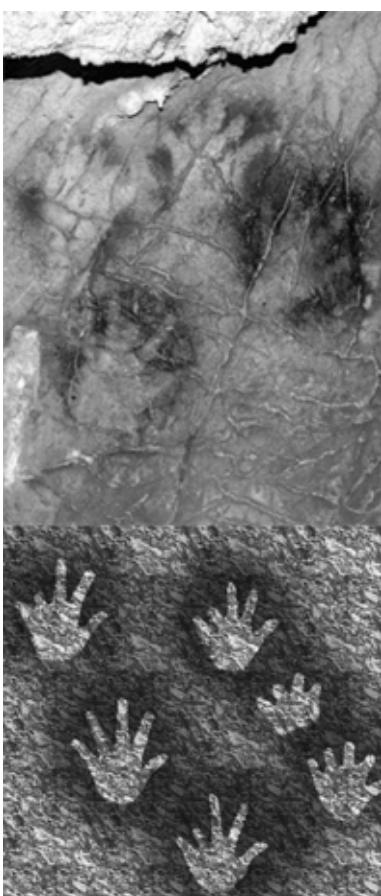
"Veliki majmuni daju mogući trag o podrijetlu jezika, ali jezik je možda započeo kao gesta, a ne govor. Veliki majmuni gestikuliraju u divljini mnogo slobodnije nego što glasaju".

Važnost znakovnih jezika

Još jednom, poznavanje znakovnih jezika pomaže unapređivanju drugih znanja, u ovom slučaju, o podrijetlu ljudskog jezika.

Istraživanje neurologije znakovnog jezika, eksperimenti u podučavanju znakovnog jezika majmuna, lingvističke studije o znakovnom jeziku, pa čak i biomehanički aspekti znakovnog jezika, pomažu drugim istraživačima da teoretičiraju o podrijetlu ljudskog jezika.

*

Tko je izumio znakovni jezik i koliko je star?

Podrijetlo i razvoj znakovnog jezika predstavljaju bogatu tapiseriju ljudske komunikacije, koja se često zanemaruje u široj povijesnoj priči. Znakovni jezik, vizualno-gestualni način komunikacije koji koriste zajednice gluhih, ima duboko ukorijenjenu povijest koja obuhvaća kulture i civilizacije diljem svijeta.

Rani počeci

Povijest znakovnog jezika može se pratiti stoljećima unatrag, s dokazima koji upućuju na njegovo postojanje u drevnim društvima. U staroj Grčkoj, na primjer, filozofi poput Platona spominjali su oblik ručne komunikacije koju su koristili gluhi u svo-

jim dijalozima. Slično tome, domorodačka plemena diljem kontinenata razvila su vlastite sustave znakova kako bi olakšala komunikaciju unutar svojih zajednica.

Međutim, formalno dokumentiranje i priznavanje znakovnog jezika kao strukturiranog sustava komunikacije počelo se javljati u 18. stoljeću. Godine 1755., prva knjiga o znakovnom jeziku, "Les Sourds-Muets", čiji je autor Abbe de l'Epee, označila je ključni trenutak u povijesti znakovnog jezika.

Indijski znakovni jezik ravnice, poznatiji i kao govor rukom.

Abbe de l'Epee i rođenje formalnog znakovnog jezika

Abbe Charles-Michel de l'Epee, francuski svećenik i pedagog, često se smatra pionirom u razvoju znakovnog jezika. Sredinom 1700-ih osnovao je prvu javnu školu za gluhe u Parizu, poznatu kao Nacionalni institut za gluhonijeme. De l'Epee je prepoznao urođenu sposobnost gluhih osoba da vizualno komuniciraju i vjerovao je u njihove intelektualne sposobnosti.

De l'Epee je promatrao i proučavao prirodni znakovni jezik koji je već koristila zajednica gluhih. On je te geste i znakove sustavno organizirao i formalizirao u strukturiranu metodu komunikacije. Njegovi napori postavili su temelje za ono što je danas poznato kao francuski znakovni jezik (LSF), koji je postao jedan od temeljnih utjecaja za mnoge moderne znakovne jezike.

Širenje i evolucija

Kako je koncept formalnog znakovnog jezika dobivao priznanje, proširio se Europeom i šire. Škole za gluhe osnovane su u raznim zemljama, a svaka je pridonijela evoluciji i diverzifikaciji znakovnih jezika. U Sjedinjenim Državama Thomas Hopkins Gallaudet odigrao je ključnu ulogu u razvoju američkog znakovnog jezika (ASL). Gallaudet je početkom 19. stoljeća putovao u Europu kako bi proučavao metode podučavanja za gluhe. Upoznao je Laurenta Clerca, surdopedagoga iz Francuske, i zajedno su osnovali prvu stalnu školu za gluhe u Americi, danas poznatu kao Američka škola za gluhe.

Ova suradnja dovela je do spajanja LSF-a i lokalnih znakovnih jezika, što je rezultiralo stvaranjem ASL-a.

Znakovni jezik danas

Danas su znakovni jezici priznati kao potpuni jezici, svaki sa svojom gramatikom, sintaksom i regionalnim varijacijama. Nastavljaju se razvijati i prilagođavati, odražavajući kulturnu i jezičnu raznolikost unutar zajednica gluhih diljem svijeta.

Unatoč svom povijesnom i lingvističkom značaju, znakovni jezik se suočavao s razdobljima marginalizacije i potiskivanja. Međutim, stalni naporи zajednice gluhih u zagovaranju i priznavanje znakovnih jezika kao legitimnih oblika komunikacije doveli su do veće uključenosti i uvažavanja.

Povijest znakovnog jezika svjedočanstvo je ljudske otpornosti, prilagodljivosti i urođene potrebe za komunikacijom. Njegova evolucija svjedočanstvo je domisljatosti ljudskog duha u pronalaženju alternativnih načina izražavanja i njegovovanju povezanosti među različitim zajednicama.

*

Pet gluhih astronoma koje biste trebali poznavati

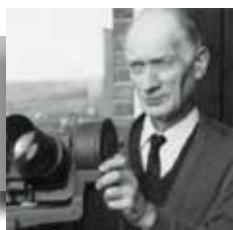
John Goodricke (1764. – 1786.): Gluh od svoje pete godine, bio je astronom amater od svoje 15. godine i, iako je umro u dobi od 21 godine, bio je član prestižnog Londonskog kraljevskog društva za poboljšanje znanja o prirodi za svoja otkrića.

Konstantin Ciolkovski (1857. – 1935.): Ovaj sovjetski fizičar jedan je od utemeljitelja moderne astronautike i raketa. Gluh od djetinjstva, njegove ideje omogućile su čovječanstvu lansiranje prvog umjetnog satelita u orbitu.

Annie Jump Cannon (1863. – 1941.): Kataloški rad ovog sjevernoameričkog astronoma bio je temeljan, klasificirajući više zvijezda nego bilo tko drugi (350 000 zvijezda). Gluha od mладости, također je bila važna sufražetkinja.

Henrietta Swan Leavitt (1868. – 1911.): otkrila je kako izmjeriti velike udaljenosti do udaljenih galaksija, potpuno promjenivši naše razumijevanje prirode svemira. Krater Leavitt na Mjesecu nazvan je po njoj u čast astronoma.

Olaf Hassel (1898. – 1972.): Gluh od rođenja, bio je norveški astronom amater koji je otkrio novi komet (nazvan Komet Jurlov-Achmarov-Hassel) i novu Herculis 1960, za što je nagrađen Kraljevom zlatnom medaljom za zasluge.

ZANIMLJIVOSTI

SUNČEV SUSTAV

Sunčev sustav

THE SOLAR SYSTEM

MJESEC

THE MOON

KOMETI

COMETS

ASTEROIDI ILI
PLANETOIDI

ASTERIODS OR
PLANETOIDS

MLIJEČNI PUT ILI
MLIJEĆNA STAZA

THE MILKY WAY

MERKUR

MERCURY

VENERA

VENUS

ZEMLJA

EARTH

MARS

MARS

JUPITER

JUPITER

SATURN

SATURN

URAN

URAN

NEPTUN

NEPTUN

Izložba posvećena Vincentu Van Goghu

Izložba posvećena najomiljenijem umjetniku svih vremena Vincentu van Goghu stigla je u tršćanski muzej Revoltella 22. veljače, a za javnost je bila otvorena do 30. lipnja.

Izložba je održana u organizaciji Općine Trst i u suradnji s Muzejom Kröller-Müller iz Otterla, u kojem se nalazi jedna od najvećih Van Goghovih zbirki na svijetu, te uz posudbe Nacionalne galerije moderne umjetnosti u Rimu.

Mi članovi Udruge Dlan došli smo u Trst 2.6. 2024. i ostali iznenađeni kako je taj grad nekad poznat po šopingu sad postao grad kulture. Razni tršćanski prostori ugošćuju izložbe velikih i svjetski poznatih umjetnika koje privlače i posjetitelje iz inozemstva. Dolaze i organizirane grupe iz Hrvatske i Slovenije.

Na izložbi smo vidjeli više od 50 remek-djela, popraćenih obrazovnom opremom, video zapisima, atraktivnom multimedijiskom sobom. Vidjeli smo radove iz različitih faza Van Goghove karijere, počevši od Nizozemske, u gradovima Haagu i Nuenenu, tako su mogli posjetitelji pratiti Vincenta na njegovom putu do Francuske, do Pariza, Arlesa, Saint-Rémyja i Auvers-sur-a. -Oise.

Cilj je izložbe dokumentirati cijelokupnu slikarevu umjetničku karijeru počevši od strastvenog odnosa prema mračnim krajolicima njegove mladosći, preko djela nastalih tijekom njegova boravka u Parizu, koja prikazuju krajolik i trenutke umjetnikova društvenog života, i konačno do posljednjih slika St. Rémyja i Auvers-Sur-Oisea gdje je okončan njegov mučenički život.

Nizozemski slikar, grafičar i crtač Vincent van Gogh, postimpresionist koji se smatra jednim od najslavnijih i najutjecajnijih osoba u povijesti umjetnosti, rođen je 30. ožujka 1853. u Zundertu. Radio je u trgovini slika u Hagu, Londonu i Parizu.

U razdoblju između 1878. i 1880. pada u vjerski zanos i kratko studira teologiju u Amsterdamu; odlazi kao propovjednik među siromašne rudare u Borinage u Belgiju i tada nastaju njegovi prvi crteži. Kao samouk proučavao je slikarstvo F. Halsa i Rembrandta te autore haške škole (A. Mauve, J. Isaëls). Tamnim koloritom slikao je eksprezivne prizore sa seljacima i radnicima (»Seljaci uz zdjelu krumpira«, 1885.).

Krajem 1885. preselio se u Antwerpen, gdje je pohađao tečajeve crtanja i upoznao djela P. P. Rubensa i E. Delacroixa, otkrivači njihov kolorizam. Odlazi u Pariz bratu Theu, koji ga je trajno

pomagao i uzdržavao, otkriva impresioniste, susreće postimpresioniste (C. Pissarroa, P. Gauguina, P. Seurata) i oduševljava se japanskim višebojnim drvorezom. Otada njegovo slikarstvo doživljava metamorfozu; traži sintezu u pojednostavljivanju, isključuje sjenčanje i svaku modelaciju, slika otvorenim skalama boja.

U rano proljeće 1888. odlazi u Provansu, gdje nastaju njegova najpoznatija djela intenzivnih i žestokih boja, koje, položene izravno iz tube na platno u širokim i energičnim namazima, modeliraju oblike i daju fakturi snažan ritam.

U grozničavoj ekstazi stvarao je slikajući izravno u prirodi krajolike (žitna polja, voćnjaci, maslinici, krajolici uz rijeku), likove Arležana i Arležanki, autoportrete, interijere (soba, kavana), motive s cvijećem (suncokreti) i mrtve prirode.

U borbi sa samim sobom, u trajnoj razdražljivosti pojavljuju se znakovi krize, a nakon dramatičnog sukoba s Gauguinom

odlazi u duševnu bolnicu u Saint-Rémy-de-Provence, gdje je intenzivno slikao u prirodi, a često radio slobodne interpretacije prema djelima drugih majstora (»Pietà« prema Delacroixu, 1889.).

Nakon godinu dana napustio je bolnicu i otišao s liječnikom i skupljačem umjetnina Paulom Gachetom na njegovo imanje u Auvers-sur-Oise. Stvorio je još nekoliko portreta i krajolika sa zloslutnim simboličnim aluzijama pred samoubojstvom (»Žitno polje s gavranima«, 1890.).

Kako ističe natuknica mrežnog izdanja Hrvatske enciklopedije, svojim je likovnim izrazom presudno utjecao na sveukupno europsko slikarstvo 20. stoljeća, poglavito na ekspresionizam i fovizam.

Pisac Émile Bernard je rekao: »On je slikar i ostat će slikar; kao mlad koristio je u Nizozemskoj mračne boje, nešto stariji je koristio tehniku pointilista slikajući

Tkalac, 1884 godina

Montmartre i njegove vrtove, i konačno je debelim, divljim nanosom boje prikazao jug i Auvers-sur-Oise. Crta li ili ne crta, gubi li se u prikazu boje točkicama ili u iskrivljavanju, slikar ostaje slikar.«

»Van Gogh je bio vizionarski spiritualist«, naglašava Benedetti, kustosica izložbe i nastavlja: »Volio je zemlju iznad svega i gledao prirodu sa zadivljenom ljubavlju. Odabroj je živjeti sa skromnim ljudima, poljodjelcima, seljacima...«

Za njega je svakodnevica imala sveto značenje. Njegova je religija cijenila siromašne. Više je cijenio pokrpani prsluk djevojke iz polja nego haljinu gospođe.

Ali ti njegovi izbori – toga je i on bio svjestan – nisu ga doveli do toga da za života bude voljen i shvaćen. Njegov brat Theo je, naime, uzalud pokušavao prodati njegove slike i uzdržavao ga je novcem koji je on trošio na kupnju boja ili opijanje.

Producija Vincenta van Gogha bila je iznimno bogata s obzirom na to da je samo deset godina djelovao kao umjetnik.

Bio je zanemaren u sadašnjosti, a shvaćen tek u budućnosti. Ostavio je oko 850 slika i tisuću radova na papiru. Kao i kod mnogih velikih umjetnika, njegov rad nije bio shvaćen za njegova života, ali danas je on najpoznatiji i najvoljeniji umjetnik na svijetu. „Van Gogh je imao religiozni osjećaj za stvari – komentirala je kustosica Maria Teresa Benedetti i nastavila: „Bio je čovjek velikog unutarnjeg bogatstva. Vrlo velikodušan prema drugima i ne baš velikodušan prema sebi, trebalo mu je ljubavi, ali u isto vrijeme nije bio previše sklon društvenim odnosima. Njegova djela pokreću i ostavljaju poruku mira svima.“

*

Borovi pri zalasku sunca, 1889.g.

“TRAČEVI”, 1948. god.

Ilustrirao: Norman Rockwell

Tko je izumio znakovni jezik?

Pitanje tko je izumio znakovni jezik izazvalo je mnoge rasprave i ima nejasan odgovor. Ako želite znati tko je izumio znakovni jezik, trebate analizirati događaje u Povijesti gluhih.

Neki znanstvenici smatraju čovječanstvo izumiteljima prvog znakovnog jezika. Ovo je vjerojatno istina. Prvi čovjek, prije govornog jezika, vjerojatno je koristio geste . Najvjerojatnije su pokazivali i stvarali znakove za one stvari o kojima nisu mogli govoriti. Prvi čovjek je vjerojatno bio prvi izumitelj i korisnik najosnovnijeg znakovnog jezika.

Juan Pablo de Bonet

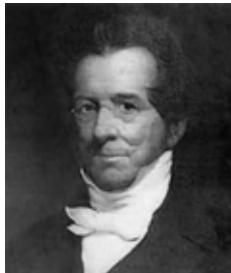
Neki ljudi misle da je Juan Pablo de Bonet izmislio znakovni jezik. Godine 1620. Bonet je napisao knjigu koja je sadržavala prvi poznati ručni abecedni sustav . Oblici ruku u ovom sustavu predstavljali su različite zvukove govora. Ovo je veliko postignuće, ali shvatite da je on stvorio prvi poznati ručni abecedni sustav , a ne prvu ručnu abecedu. I dalje istražujući tko je izmislio znakovni jezik, neki ljudi misle da su gluhi ljudi koji žive na Martha's Vineyardu izmislili znakovni jezik. Znakovni jezik Martha's Vineyard (MVSL) rani je znakovni jezik koji se koristio na otoku Martha's Vineyard koji se nalazi u blizini obale Massachusettsa. Nasljedna gluhoća bila je vrlo česta pojava na ovom otoku od 17. stoljeća. Ovi gluhi ljudi nisu bili prvi koji su koristili znakovni jezik (Bonet je bio prije njih), ali su imali utjecaja na škole za gluhe koje su uskoro trebale doći.

Opat Charles Michel de L'Epee čest je odgovor koji ljudi daju kada ih se pita: "Tko je izmislio znakovni jezik?" L'Epee je osnovao prvu besplatnu javnu školu za gluhe u Parizu 1771. L'Epee je obrazovao gluhe koristeći standardni znakovni jezik koji je on stvorio . Dakle, ljudi su očito mislili da je on izmislio znakovni jezik budući da je ovo bio prvi znakovni jezik koji se široko koristio. No, zanemaruju činjenicu da su u L'Epeeovu školu dolazila djeca sa svih strana zemlje (neka čak i iz Martha's Vineyarda).

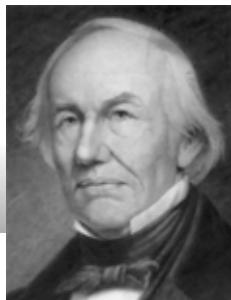

Charles Michel de l'Épée

Gluha djeca su znakovala kod kuće (zbog nedostatka druge komunikacije) i donijela su te znakove sa sobom. L'Epee je naučio sve te različite domaće znakove od djece i na temelju njih stvorio svoj standardni znakovni jezik. Kao i Bonet, L'Epee je stvorio sustav, ali ne i prvi jezik. L'Epeeov standardni znakovni jezik s vremenom je postao francuski znakovni jezik i naširoko se koristio u Europi.

*Thomas Hopkins
Gallaudet*

Laurent Clerc

Prvu američku školu za gluhe osnovali su 1817. Laurent Clerc i Thomas Hopkins Gallaudet. Često im se pripisuje da su izumitelji američkog znakovnog jezika. Ovo je zapravo djelomično točno. Laurent Clerc bio je iz Europe i predavao je francuski znakovni jezik. Thomas Hopkins Gallaudet vratio je Clerca u Ameriku da pokrene prvu američku školu za gluhe. Poput škole opata Charlesa Michela de L'Epeea, djeca iz cijele zemlje putovala su da pohađaju ovu školu, donoseći sa sobom svoje kućne znakove. Ovi kućni znakovi, u kombinaciji s francuskim znakovnim jezikom, postali su američki znakovni jezik.

Kao i svaka gluha osoba, djeca koja su pohađala škole za gluhe stvorila su jezik za komunikaciju. Govorni jezik nije prirodnji jezik gluhih. Prirodno su koristili svoj materinji jezik – znakovni jezik. Dakle, nitko nije izmislio znakovni jezik.

Zaključak:

Dakle, ako želite znati tko je izumio znakovni jezik, ovisi o tome što pitate.

Prva osoba koja je koristila osnovni znakovni jezik vjerojatno je bio prvi čovjek.

Prvi koji koriste složeniji znakovni jezik za komunikaciju su gluhe osobe.

Opat Charles Michel de L'Epee uveo je francuski znakovni jezik.

Laurent Clerc i Thomas Hopkins Gallaudet predstavili su američki znakovni jezik.

U svijetu se koriste različiti znakovni jezici. Svi su oni nastali zbog potrebe za jezikom, komunikacijom i obrazovanjem gluhih osoba. Znakovni jezik nastao je prirodnim procesom i činjenicom da je to prirodni jezik gluhih.

*

*Trebate li znati ASL za
Sveučilište Gallaudet?*

Sveučilište Gallaudet , Washington DC je vodeća svjetska institucija posvećena obrazovanju zajednice gluhih i nagluhih. S bogatom poviješću, raznolikim studentskim tijelom i revolucionarnim pristupom jeziku i učenju, Gallaudet nadilazi ograničenja izgovorenih riječi i poziva nas u svijet u kojem komunikacija leti na krilima znakovnog jezika.

Gallaudetova priča seže do 1864. godine, vremenu kada su pojmovi obrazovanja gluhih bili obavijeni ograničenjima. Osnovao ga je Thomas Hopkins Gallaudet, a sveučilište se pojavilo kao svjetionik nade, izazivajući zastarjela uvjerenja i pionir u novoj eri pristupačnog obrazovanja. Od svojih skromnih početaka kao gimnazija za gluhi i slijepu djecu, Gallaudet se razvio u uspješno sveučilište koje

nudi dodiplomske i diplomske programe u različitim područjima, od književnosti i lingvistike do informatike i poslovanja.

S otprilike 1558 studenata koji predstavljaju više od 40 zemalja, Gallaudet se može pohvaliti istinski globalnom zajednicom. Ali usred ove raznolikosti, ono što ih ujedinjuje je zajedničko iskustvo i nepokolebljiva predanost komunikaciji.

Znakovni jezik, posebno američki znakovni jezik (ASL), čini krvotok sveučilišta. To nije samo sredstvo razgovora; to je živahna tapiserija satkana gestama, izrazima i emocijama, udahnjujući život svakom predavanju, raspravi i šali.

Dok gluhi i nagluhi studenti čine okosnicu Gallaudetove zajednice, sveučilište

s ponosom pozdravlja i čujuće studen-te. Ovaj inkluzivan pristup potiče jedinstveno okruženje u kojem otvoreni umovi prihvaćaju kulturnu razmjenu, a razumijevanje cvjeta izvan ograničenja govornog jezika. Učenici koji čuju imaju koristi od imerzivnih ASL tečajeva, stjeću perspektive iz prve ruke o kulturi gluhih i uče kako postati saveznici i zagovornici inkluzivnosti.

I za gluhe i za čujuće studente, Gallaudetov ASL program je ulaz u svijet komunikacije. S opsežnim nastavnim planom i programom koji obuhvaća početnike do naprednih razina, program zadovoljava sve vještine. Posvećeni instruktori, od kojih su mnogi i sami gluhi, vode učenike kroz zamršenost gramatike, riječnika i kulturnih nijansi, a ujedno osposobljava učenike za što bolje snalaženje općenito.

Gallaudet nije samo institucija; to je središte kulture gluhih. Sveučilišni kampus vri od života, od živahnih kazališnih predstava i studentskih pjesničkih predstava na ASL-u do živahnih društvenih događaja i konferencija koje potiču na razmišljanje. Učenici pronalaze svoje umjetničke glasove kroz plesne izvedbe, uronjuju u povijesne izložbe u Muzeju gluhih i povezuju se sa stručnjacima za gluhe putem sajmova aktivnosti i radionica.

Kroz istraživačke inicijative, programe širenja zajednice i napore zagovaranja, sveučilište igra ključnu ulogu u razbijanju komunikacijskih prepreka i promicanju prava gluhih. Njegovi bivši studenti, naoružani znanjem i osnaženi samopouzdanjem, postaju lideri u raznim područjima, oblikujući inkluzivniji svijet u kojem svaki glas, izgovo-

ren ili potpisana, zaslужuje biti saslušan. Sveučilište Gallaudet dokaz je nesalomljivog duha zajednice gluhih. Bilo da ste student koji traži akademsku izvrsnost, znatiželjan um koji istražuje kulturu gluhih ili jednostavno zagovornik komunikacijskih prava, Gallaudet nudi prozor u svijet koji čeka da ga se čuje.

Zapamtitи:

- Sveučilište Gallaudet pozdravlja i gluhe i čujuće studente, njegujući jedinstveno i inkluzivno okruženje za učenje.
- Poznavanje ASL-a nije uvjet, ali nudi značajne prednosti za akademski uspjeh i kulturno uranjanje.
- Gallaudet nudi sveobuhvatne ASL tečajeve od početnih do naprednih razina, prilagođene različitim skupovima vještina.
- Sveučilište je središte kulture gluhih, nudi mnoštvo društvenih događaja, umjetničkih izričaja i povijesnih izložbi.
- Gallaudetov utjecaj nadilazi zidove kampusa, promičući prava i inkluzivnost gluhih kroz istraživanje, širenje i zagovaranje.

*

